



การพัฒนาการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32
The development of information management's
schools in the secondary educational service area office 32

วันชัย ก้อมน้อย^{1*} และสรรฤติ ดีปุ²
Wanchai Komnoi^{1*} and Sanrudee Deepu²

^{1,2} สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา 30000
^{1,2} Department of Educational Administration, Graduate School, Nakorn Ratchasima Rajabhat University,
Nakorn Ratchasima 30000, Thailand

^{1*} Corresponding Author, E-mail : wanchaikomnoi@lrp.ac.th

Received: 25 March 2019, Revised: 28 June 2019, Accepted: 22 July 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 354 คน ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความเรียง ผลการศึกษาพบว่า 1) การบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ระหว่างประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา ระบบบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศควรใช้ฐานข้อมูลเดียวกัน ควรออกแบบให้ใช้งานง่าย มีการแจ้งเตือนในระบบที่ชัดเจน สามารถกำหนดระดับการเข้าถึงข้อมูลจำแนกตามผู้ใช้งานได้ ควรมีการประชาสัมพันธ์ จัดอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน และควรมีการติดตามประเมินผลการทำงานอย่างสม่ำเสมอ

คำสำคัญ : การบริหารจัดการ, ระบบข้อมูลสารสนเทศ

Abstract

The objectives of the study were 1) to examine the management for information system of schools 2) to compare the management for information system of schools and 3) to examine the development of management for information system of schools in the secondary Educational Service Area Office 32. A simple random sampling method was selected from 354 teachers under the Secondary Educational Service Area Office 32. The research instruments were questionnaires and interviews. Data was analyzed using by percentage, mean, standard deviation and essay analysis. The results of the study were as follows: 1) the management for information system of schools in the Secondary Educational Service Area Office 32 in general was reported high. 2) The comparison of the management for information system of schools with their work experience found that there was no different. The consideration found the difference of the teachers who have work experience less than 5 years were significantly difference the statistical level of .05. 3) The guidelines for developing the management for information system of schools should be used same database, designed easily for using, clear notification, and assign the level of the user access. Public relations, training for getting more knowledge, following-up and evaluation system continuously should be used.

Keywords : development, information

1. บทนำ

โลกปัจจุบันให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นอันมาก ทั้งนี้เนื่องจากการจัดเก็บข้อมูล การประมวลผลข้อมูล และการสืบค้นสารสนเทศด้านสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์เจริญเติบโตอย่างรวดเร็วและเข้ามามีบทบาทในหน่วยงานทุกหน่วยงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันการศึกษา สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพของคนไทย โดยสร้างเสริมสมรรถภาพในการเข้าถึงเทคโนโลยี การบริหารจัดการที่มีคุณภาพ การตัดสินใจ การแก้ปัญหาจะต้องปฏิบัติการอยู่บนพื้นฐานของการใช้ข้อมูลข้อเท็จจริงและสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เนื่องจากข้อมูลสารสนเทศนับเป็นปัจจัยสำคัญ ในการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ มีบทบาทสำคัญต่อบุคลากรทางการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา ในการวิเคราะห์วางแผนการดำเนินงานตลอดจนช่วยติดตามและปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพ (ช่วงโชติ พันธุเวช, 2552)



จากข้อมูลข้างต้นทำให้ทราบว่าระบบข้อมูลสารสนเทศ เป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อการบริหาร เนื่องจากการบริหารเป็นกระบวนการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสรุคดี ตีปุ (2561) เพื่อให้สามารถนำไปจัดการให้เป็นระบบสารสนเทศที่ดีและมีคุณภาพตามแนวทางในการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษา (Education Management Information System) ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมี 6 ด้าน คือ ด้านที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูล (Collecting Data) เป็นการเก็บข้อมูลต่างๆ ทั้งที่อยู่ภายนอกหน่วยงานและภายในหน่วยงาน ด้านที่ 2 การตรวจสอบข้อมูล (Checking Data) ทุกครั้งที่เก็บรวบรวมข้อมูลมาจากแหล่งจะต้องมาตรวจสอบทุกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณสมบัติที่ดี ด้านที่ 3 การประมวลผลข้อมูล (Processing) เป็นการนำข้อมูลมาประมวลผลเป็นสารสนเทศ (Information) ด้านที่ 4 การจัดหน่วยหรือคลังข้อมูลไว้ในหน่วยงาน (Organizing or storage) เป็นการจัดให้มีแหล่งรวบรวมข้อมูลสารสนเทศไว้ในหน่วยงาน ด้านที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล (Analyzing Data) เป็นการดำเนินการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศมาใช้ตัดสินใจและด้านที่ 6 การนำข้อมูลไปใช้ (Using Data) เป็นการนำข้อมูลที่วิเคราะห์ไปแล้วไปประกอบการตัดสินใจ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ได้กำหนดกลยุทธ์เกี่ยวกับการส่งเสริมเทคโนโลยีและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา โดยการนำแนวทางการจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ทั้ง 6 ด้านของกระทรวงศึกษาธิการมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพและบริบทของโรงเรียนทั้งหมด 4 ด้านดังนี้ ด้านที่ 1 ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (CareForAll.smis 32) ด้านที่ 2 ระบบขออนุญาตไปราชการออนไลน์ (Allow.smis 32) ด้านที่ 3 ระบบรับส่งหนังสือราชการ (E-Document.smis32) ด้านที่ 4 ระบบบริหารจัดการโครงการงบประมาณ (Budget.smis 32) จากสภาพการ จัดระบบสารสนเทศในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ยังพบปัญหาว่าผู้บริหารและปฏิบัติงานส่วนใหญ่ในสถานศึกษาจะมีความรู้เกี่ยวกับระบบข้อมูลสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง (พีรพล มีพวงผล, 2559) อาจเนื่องจากการบริหารงานจัดการสารสนเทศในสถานศึกษาแต่ละแห่งมีแนวทางปฏิบัติแตกต่างกัน ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจึงไม่เป็นมาตรฐานเดียวกันเท่าที่ควร งานสารสนเทศเป็นงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกองค์กรมีข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพย่อมเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจคือหากมีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศไม่ถูกต้องอาจทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพลดลงและอาจทำให้งบประมาณในการบริหารจัดการเพิ่มมากขึ้น

จากสภาพดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นผลกระทบต่อการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศในสถานศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ตามแนวคิดการบริหารระบบข้อมูลสารสนเทศ 4 ด้าน และนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผน พัฒนาปรับปรุงงานด้านข้อมูลและสารสนเทศ ซึ่งจะส่งผลดีต่อสถานศึกษาในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 ศึกษาการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32

2.2 เปรียบเทียบการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ตามประสบการณ์ทำงาน

3. ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32

3. สมมติฐานการวิจัย

ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 แตกต่างกัน

4. แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 แนวคิดทฤษฎี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 เป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญยิ่งในการกำกับดูแลสนับสนุน ส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32, 2560) โดยมีศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาทำหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการออกแบบและพัฒนาโปรแกรมประยุกต์ การบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารในสำนักงานและสถานศึกษาในสังกัดทั้ง 4 ระบบ ได้แก่ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (CareForAll.smis32) ระบบขออนุญาตไปราชการออนไลน์ (Allow.smis32) ระบบรับส่งหนังสือราชการ (E-Document.smis32) และระบบบริหารจัดการโครงการงบประมาณ (Budget.smis32)

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมพงษ์ อมาตย์ (2550) วิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 - 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารของโรงเรียนที่เปิดสอน ช่วงชั้นที่ 1 - 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 116 คน และครูผู้รับผิดชอบงานข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน จำนวน 116 คน จาก 116 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่าสภาพการดำเนินงานระบบข้อมูลสารสนเทศประกอบด้วย ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนตรวจสอบข้อมูล ขั้นตอนประมวลผลข้อมูล ขั้นตอนการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ และขั้นตอนการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ พบว่า มีสภาพการปฏิบัติโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก



เพิ่มศักดิ์ ทองเลิศ (2553) วิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการบริหาร การศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 และเพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการจัดระบบ สารสนเทศ เพื่อการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ตามตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและเจ้าหน้าที่ ข้อมูลสารสนเทศในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 มีความคิดเห็นต่อสภาพ และปัญหาการจัด ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาในโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก

พีระพงษ์ มีพวงผล (2559) วิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางการจัดระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ตามความ คิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการ จัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

5. วิธีดำเนินการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 4,001 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 354 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Krejcie and Morgan (1970) โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่ง ชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ตามอำเภอที่ตั้งโรงเรียน และนำมาเทียบอัตราส่วน

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 2 ชนิดคือ 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบ ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ลักษณะแบบสอบถาม เป็นคำถามตรวจสอบรายการ (Check list) โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบ แบบสอบถาม ได้แก่ ประสิทธิภาพการทำงานของครู ตอนที่ 2 การบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 มี 4 ระบบ ได้แก่ ระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน (CareForAll.smis32) ระบบขออนุญาตไปราชการออนไลน์ (Allow.smis32) ระบบรับส่งหนังสือ

ราชการ (E-Document.smis32) ระบบบริหารจัดการโครงการงบประมาณ (Budget.smis32) ลักษณะแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 2) แบบสัมภาษณ์เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยการวิเคราะห์และจัดกลุ่มปัญหาโดยอยู่บนพื้นฐานของการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศทั้ง 4 ด้าน มากำหนดเป็นกรอบในการสัมภาษณ์

5.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบสอบถาม ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถาม เพื่อสร้างแบบสอบถาม และนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) ความถูกต้องของรูปแบบ (Format) และความถูกต้องของภาษา (Wording) และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง เพื่อให้คำถามมีคุณภาพ ผลปรากฏว่าคำถามผ่านเกณฑ์ทุกข้อมีค่าเท่ากับ 1.00 มีค่าความเชื่อมั่น ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (CareForAll.smis32) เท่ากับ 0.95 ค่าความเชื่อมั่นระบบขออนุญาตไปราชการออนไลน์ (Allow.smis32) เท่ากับ 0.74 ค่าความเชื่อมั่นระบบรับส่งหนังสือราชการ (E-Document.smis32) เท่ากับ 0.95 และค่าความเชื่อมั่นด้านระบบบริหารจัดการโครงการงบประมาณ (Budget.smis32) เท่ากับ 0.87

2. แบบสัมภาษณ์ สร้างแบบสัมภาษณ์ขึ้นโดยนำผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดจำนวน 2 ข้อในแต่ละด้าน จำนวน 4 ด้านมาตั้งเป็นคำถามในแบบสัมภาษณ์ โดยดำเนินการแก้ไขปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ พร้อมจัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์

5.4 สถิติที่ใช้ในวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติมาวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละตอนมีรายละเอียด ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประสิทธิภาพการทำงาน โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ตอนที่ 2 การบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (CareForAll.smis32) ด้านระบบขออนุญาตไปราชการออนไลน์ (Allow.smis32) ด้านระบบรับส่งหนังสือราชการ (E-Document.smis32) และด้านระบบบริหารจัดการโครงการงบประมาณ (Budget.smis32) ทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยอ่านและทำความเข้าใจข้อมูลทั้งหมดในภาพรวม ตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลและนำข้อความที่ได้จากผู้ให้ข้อมูล มาจัดกลุ่มค่าที่เป็นประเด็นเดียวกันหรือใกล้เคียงกันและนำมาเขียนเป็นความเรียง



6. ผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ได้ผลการทดสอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

6.1 การบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

การบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.15, S.D.=0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (CareForAll.smis32) ($\bar{X} = 4.32, S.D.=0.54$) รองลงมาคือ ระบบรับ-ส่งหนังสือราชการ (E-Document.smis32) ($\bar{X} = 4.29, S.D. =0.65$) และระบบบริหารจัดการโครงการงบประมาณ (Budget.smis32) ($\bar{X} = 4.09, S.D.=0.67$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ระบบขออนุญาตไปราชการออนไลน์ (Allow.smis32) ($\bar{X} = 3.88, S.D.= 0.87$)

6.2 เปรียบเทียบการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32

การบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงานโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี แตกต่างกับความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปีและครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

6.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (CareForAll.smis32) ควรพัฒนาข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน สามารถเชื่อมต่อกับฐานข้อมูลได้ทุกระบบเพื่อลดภาระงานที่ซ้ำซ้อน สามารถให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องลงในระบบได้ ระบบขออนุญาตไปราชการออนไลน์ (Allow.smis32) ควรมีการพัฒนาลิขสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูลของผู้ใช้งาน การตรวจสอบข้อมูลการแจ้งเตือน และแสดงผลการในรูปแบบรายงานโดยจำแนกตามวันที่ เดือน ปี หัวข้อเรื่อง ข้อมูลรายบุคคล

ระบบรับ-ส่งหนังสือราชการ (E-Document.smis32) ควรพัฒนาระบบให้ใช้งานได้ง่าย ไม่ซับซ้อน มีระบบการแจ้งเตือนหนังสือเข้าให้ที่เห็นได้ชัดเจน ระบบบริหารจัดการโครงการงบประมาณ (Budget.smis32) ควรมีการประชาสัมพันธ์ อบรมให้ความรู้และชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการใช้งานของระบบบริหารจัดการโครงการงบประมาณ รวมถึงควรมีการศึกษาดูงานในหน่วยงานหรือสถานศึกษาต้นแบบเพื่อเพิ่มความรู้และประสบการณ์การทำงาน

7. สรุปและอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 สรุปและนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

7.1 สรุปผล

7.1.1 การบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

การบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (CareForAll.smis32) รองลงมาคือ ระบบรับ-ส่งหนังสือราชการ (E-Document.smis32) และระบบบริหารจัดการโครงการงบประมาณ (Budget.smis32) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ระบบขออนุญาตไปราชการออนไลน์ (Allow.smis32)

7.1.2 เปรียบเทียบการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32

การบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน รายด้านพบว่าการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี แตกต่างกับความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปีและครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

7.1.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ระบบบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศควรใช้ฐานข้อมูลเดียวกัน ควรออกแบบให้



ใช้งานง่าย มีการแจ้งเตือนในระบบที่ชัดเจน สามารถกำหนดระดับการเข้าถึงข้อมูลจำแนกตามผู้ใช้งานได้ ควรมีการประชาสัมพันธ์ จัดอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ใช้งาน และควรมีการติดตามประเมินผลการใช้งานอย่างสม่ำเสมอ

7.2 อภิปรายผล

7.2.1 การบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32

การบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 32 โดยภาพรวมการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศ อยู่ในระดับ มาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากมีการปรับปรุงและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาอยู่เสมอ จึงทำให้ผลการวิจัยพบว่าการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศในภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมพงษ์ อามาตย์ (2550) ศึกษาเรื่อง สภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงาน ระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการบริหารของโรงเรียนที่เปิดสอน ช่วงชั้นที่ 1 - 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า ระดับการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุทธิศักดิ์ ทองนวล (2551) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 1 ผลการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระดับการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา พบว่าสภาพการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก

7.2.2 เปรียบเทียบการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 32

การบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 32 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก กระทรวงศึกษาธิการ มุ่งเน้นการผลิตและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีศักยภาพด้านระบบสารสนเทศอยู่เสมอ เพื่อสะดวกในการบริหารจัดการและบริการด้านการศึกษา ด้วยนโยบายดังกล่าวส่งผลให้บุคลากรทางการศึกษา ไม่ว่า อายุหรือประสบการณ์การทำงานมากหรือน้อย ต่างก็ต้องเรียนรู้และพัฒนาตนเอง รวมถึงนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา จึงทำให้ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เพิ่มศักดิ์ ทองเลิศ (2553) ที่ศึกษาการเปรียบเทียบปัญหาการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 5 ตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและเจ้าหน้าที่ข้อมูลสารสนเทศในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 5 ที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหา การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาในโรงเรียนไม่แตกต่างกันและสอดคล้องกับผลการวิจัยของศิริณา แก้วกามา (2557) ที่ศึกษาการเปรียบเทียบปัญหาการพัฒนา การจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอสีคิ้ว

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามประเภทผลการดำเนินงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

7.2.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 พบว่า ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (CareForAll.smis32) เป็นระบบที่ใช้บันทึกแนวทางหรือกระบวนการในการดำเนินการเพื่อส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างมีขั้นตอน ควรพัฒนาข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน สามารถเชื่อมต่อกับฐานข้อมูลได้ทุกระบบเพื่อลดภาระงานที่ซ้ำซ้อนกับผู้รับผิดชอบ สามารถให้ครูผู้สอนมีส่วนในการบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องลงไปในระบบได้นอกจากนี้ควรพัฒนาการแสดงผลในรูปแบบรายงาน เนื่องจากรายงานผลที่ได้จากระบบยังมีน้อยเมื่อเทียบกับข้อมูลที่บันทึกลงในระบบ ระบบขออนุญาตไปราชการออนไลน์ (Allow.smis32) เป็นระบบการจัดการข้อมูลบุคลากรของโรงเรียน เช่น การเพิ่ม ลบและแก้ไขรายชื่อบุคลากร การตรวจสอบการขออนุญาตการขออนุญาตเพื่อเดินทางไปราชการ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการขออนุมัติผู้บริหารสถานศึกษา เพื่ออนุมัติให้บุคลากรในสถานศึกษาไปราชการ และเพื่อเก็บเป็นข้อมูลประวัติการไปราชการของบุคลากรในโรงเรียน ควรมีการพัฒนาเกี่ยวกับสิทธิในการเข้าถึงข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การแจ้งเตือน และแสดงผลการในรูปแบบรายงานโดยจำแนกตามวันที่ เดือน ปี หัวข้อเรื่อง แยกเป็นข้อมูลรายบุคคล เพื่อให้สืบค้นข้อมูลได้สะดวกรวดเร็ว ระบบรับส่งหนังสือราชการ (E- Document.smis32) เป็นโปรแกรมระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ที่แสดงปฏิทินปฏิบัติงานของสถานศึกษา มีหน้าที่ลงทะเบียนรับหนังสือเข้าจากหน่วยงานภายในและภายนอกหน่วยงานควรพัฒนาระบบให้ใช้งานได้ง่าย ไม่ซับซ้อน มีระบบการแจ้งเตือนหนังสือเข้าที่เห็นได้ชัดเจน มีการกำหนดสิทธิการเข้าถึงของข้อมูลให้กับผู้ใช้งาน ระบบบริหารจัดการโครงการงบประมาณ (Budget.smis32) เป็นโปรแกรมที่ถูกออกแบบให้สอดคล้องกับกระบวนการจัดการงบประมาณของภาครัฐ ควรพัฒนาให้มีการประชาสัมพันธ์ อบรมให้ความรู้และชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการใช้งานของระบบบริหารจัดการโครงการงบประมาณ (Budget.smis32) สอดคล้องกับแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ (2550) กล่าวว่า ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหาร เป็นระบบบริหารที่ให้สารสนเทศที่ผู้บริหารต้องการ เพื่อให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับแนวคิดของ สืบพงศ์ นันทศิริ และอำนาจ ภารังกุล (2551) กล่าวว่า การจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญต่อความสำเร็จในปัจจุบัน เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยสร้างความแข็งแกร่งเชิงกลยุทธ์โดยพัฒนาความสามารถในการแข่งขันในกับองค์กร

8. ข้อเสนอแนะ

จากสรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้



8.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

8.1.1 การพัฒนาการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาควรพัฒนาให้สามารถใช้งานระบบฐานข้อมูลเดียวกัน เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้งานมีการติดตามและประเมินผลการใช้ เพื่อนำผลที่ได้มาพัฒนาต่อไป

8.1.2 สถานศึกษาควรเตรียมความพร้อมทั้งด้านบุคลากรที่รับผิดชอบและด้านการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน เพื่อรองรับการตรวจสอบการขอวิทยฐานะของครู

8.1.3 สถานศึกษาควรส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการใช้งานระบบบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา รวมถึงมีการประชาสัมพันธ์ให้กับสถานศึกษาอื่นด้วย

8.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

8.2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ

8.2.2 ควรศึกษาการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาจากมุมมองของผู้บริหารสถานศึกษาด้วย

8.2.3 การศึกษาการพัฒนาการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา หากได้รับข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องในหลากหลายมิติ ควรมีกระบวนการวิเคราะห์โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จะทำให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายมากขึ้น

10. บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *หลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

_____. (2560). *การจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2).

กรุงเทพฯ : 01 โรงพิมพ์คุรุสภา.

ช่วงโชติ พันธุ์เวช. (2547). *การจัดการคุณภาพ*. กรุงเทพฯ : ฝ่ายวิชาการ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.

พีรพงษ์ มีพวงผล. (2559). *สภาพปัญหาและแนวทางการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร*

สถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32.

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

เพิ่มศักดิ์ ทองเลิศจ. (2553). *การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารการศึกษา*

ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5.

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

- ศิริินภา แก้วกามา. (2557). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอสี่คิ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมพงษ์ อามาศย์. (2550). สภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนที่เปิดสอน ช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สรรรถดี ตีปุ. (2561). หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา.
นครราชสีมา : คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สีบพงศ์ นันทศิริ และอำนาจ ภารังกุล. (2551). ระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร.
กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- สุทธิศักดิ์ ทองนวล. (2551). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32. (2560). กลยุทธ์เกี่ยวกับการส่งเสริมเทคโนโลยีและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32. นโยบายการบริหาร 2560 . สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2562. จาก <http://www.e-document.smis32.com/>
- Krejcie, R. V., and Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3) : 607-610.